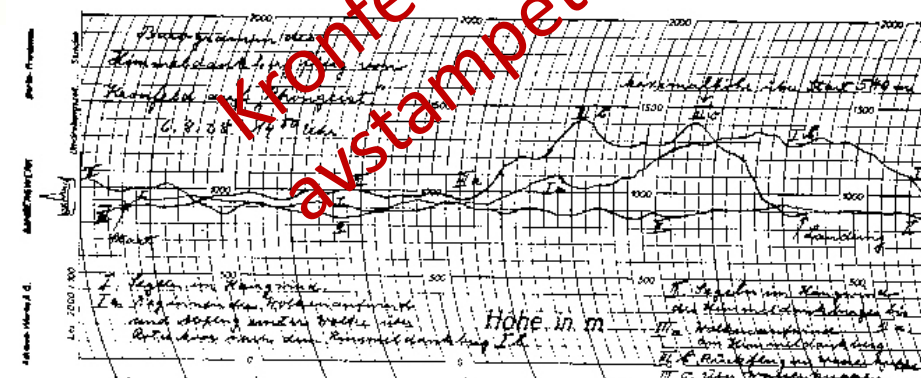
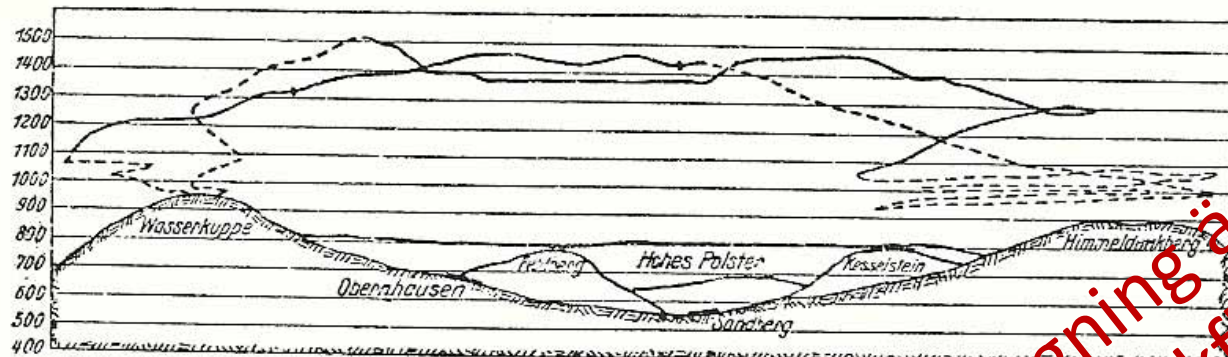

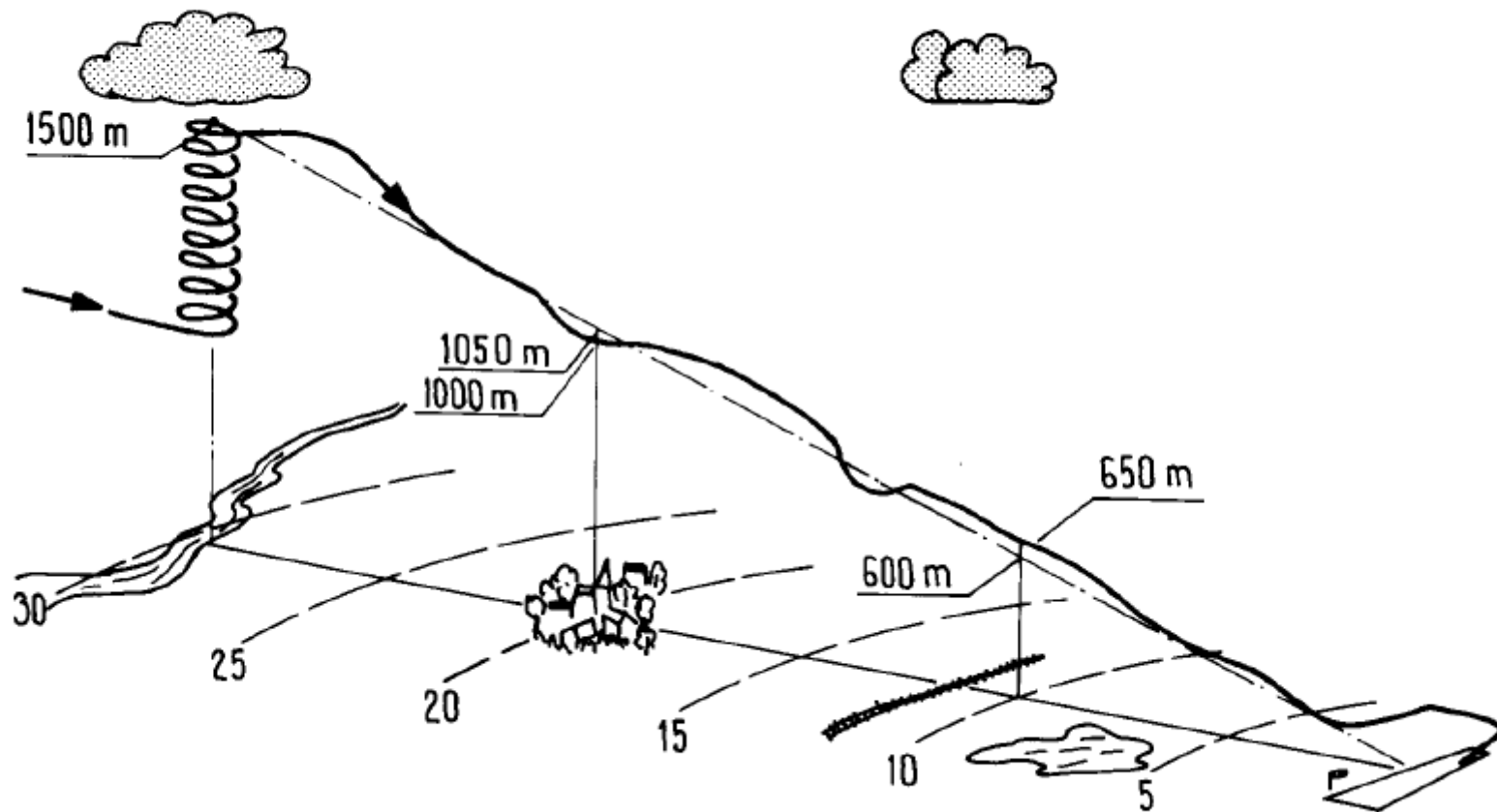

Finalglidning

Robert Kronfelds
"Himmeldunkberg-
flygning 6 aug 1928

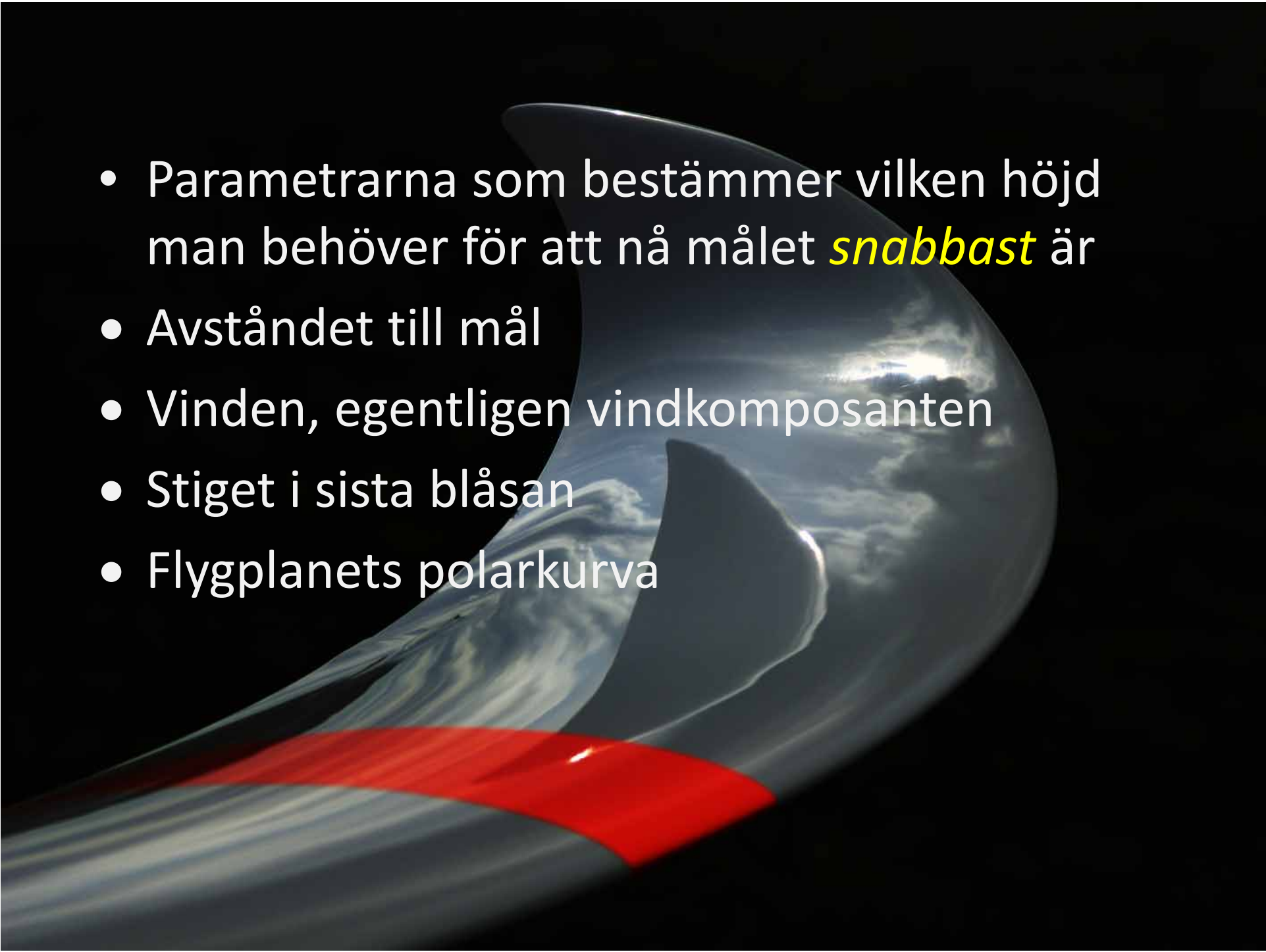

Hur fort ska man flyga och hur
högt ska man stiga i sista blåsan?

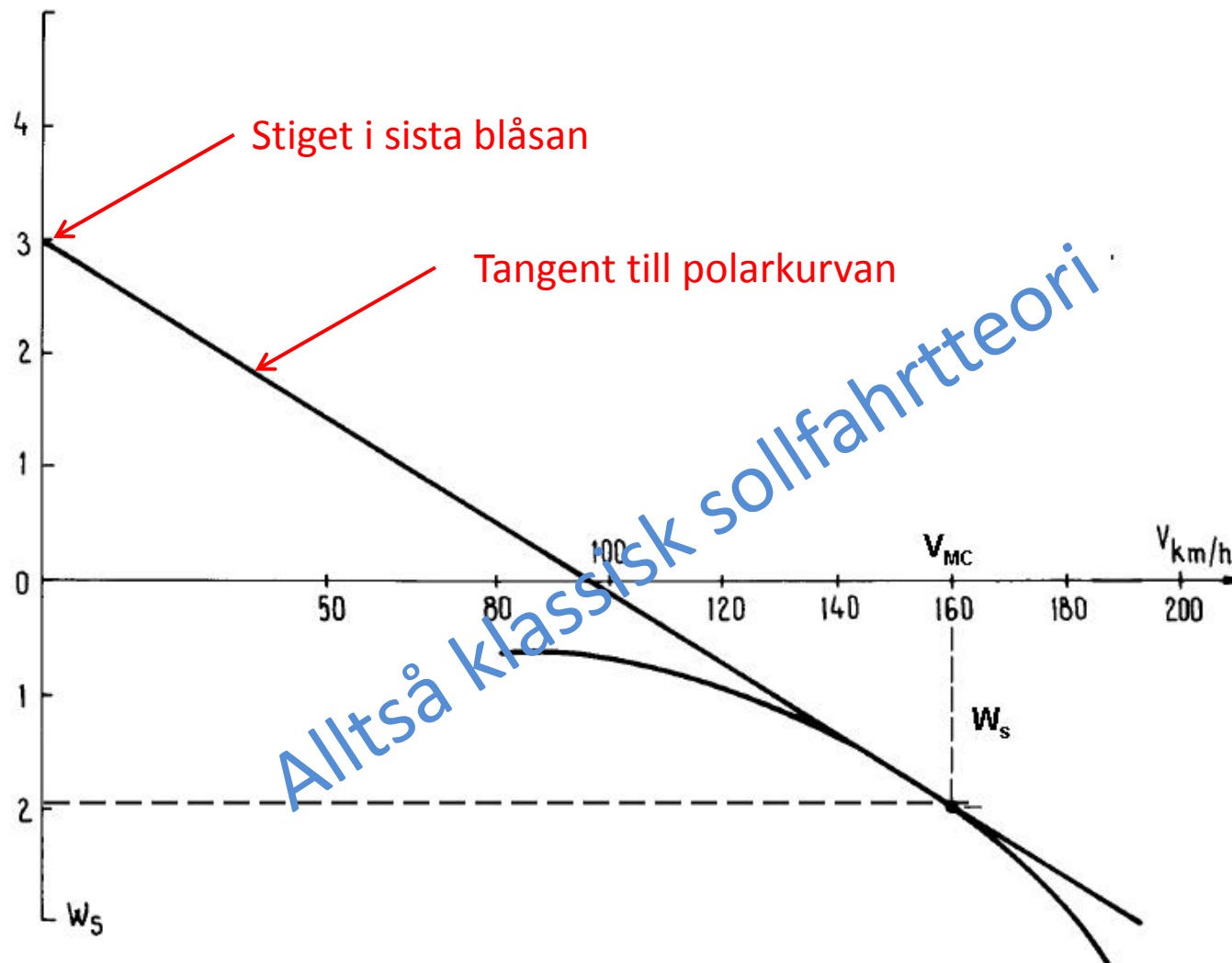

Hur viktig är finalglidningen?

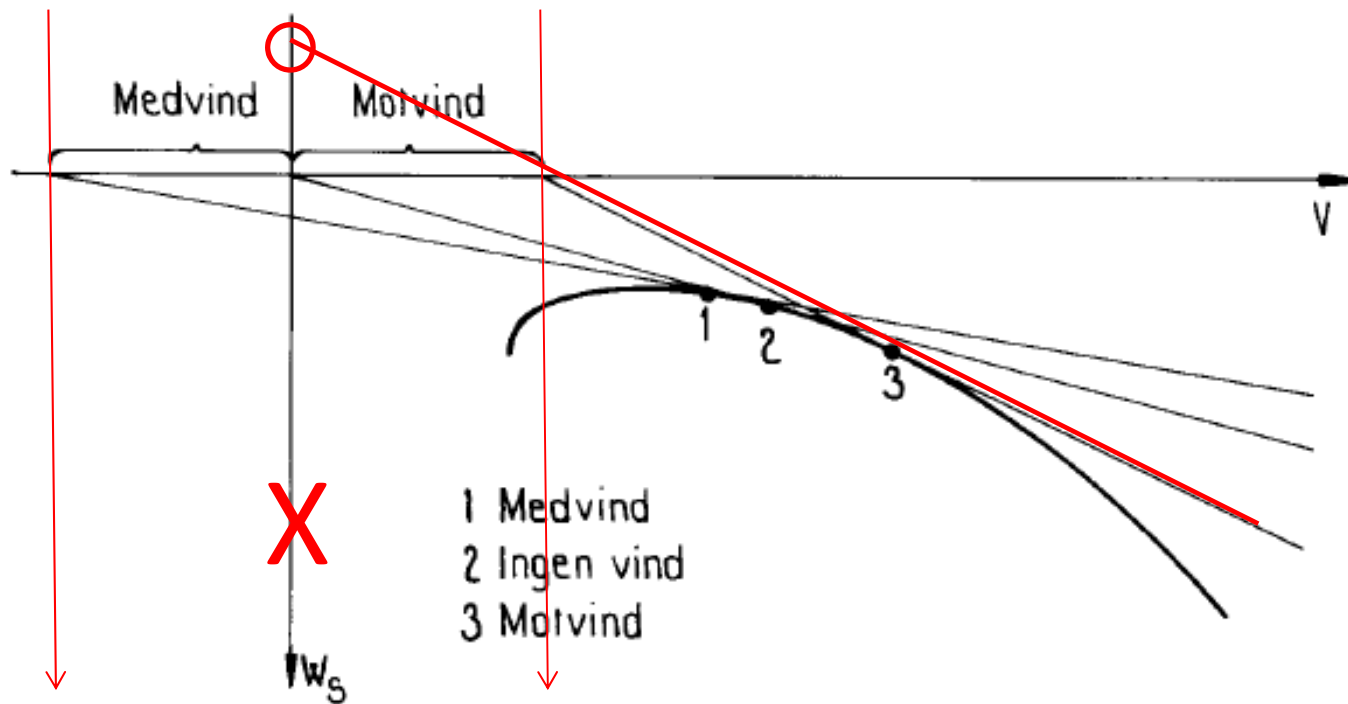
- 30 km finalglidning =>>
- 100 km bana =>> finalglidning = 30% av banan
- 300 km bana =>> finalglidning = 10% av banan
- Ju större del av banan som är finalglidning, ju större vikt
- Återspeglas i RST
Poäng = $K(1+(\text{B}-100)/1500)$

-
- Parametrarna som bestämmer vilken höjd man behöver för att nå målet *snabbast* är
 - Avståndet till mål
 - Vinden, egentligen vindkomposanten
 - Stiget i sista blåsan
 - Flygplanets polarkurva

För att komma hem så *snabbt* som möjligt

För att komma så *långt* som möjligt

Motvind = ringinställning >0 , medvind = ringinställning <0

Flyg aldrig med "ringen" på 0

Vi kan skriva vårt glidtal vid givet stig i sista blåsan som

$$L/D = \frac{(V_{MC} + V_v)}{W_s}$$

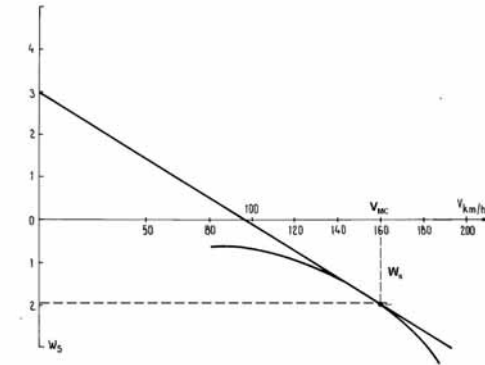
där

L/D = glidtalet

V_{MC} = flygfart vid aktuell ringinställning

V_v = vindkomposanten (+ för medvind och – för motvind)

W_s = sjunkhastighet vid farten V_{MC}

Notera att V_{MC} , V_v och W_s måste vara i samma sort, t ex m/s

$$H = \frac{1000 * D}{L / D}$$

där

H = erforderlig höjd i m för att glida distansen D (km)

Exempel

- Stiget i sista blåsan är 2 m/s.
 - Vi har 10 km/h i motvindskomposant
 - Avståndet till mål är 50 km
- ASW 28-18E -> $V_{MC} = 181 \text{ km/h}$, $W_s = 1.48 \text{ m/s}$

$$L/D = \frac{181 + (-10)}{3.6 * 1.48} = 32$$

Har vi 50 km till mål behöver vi

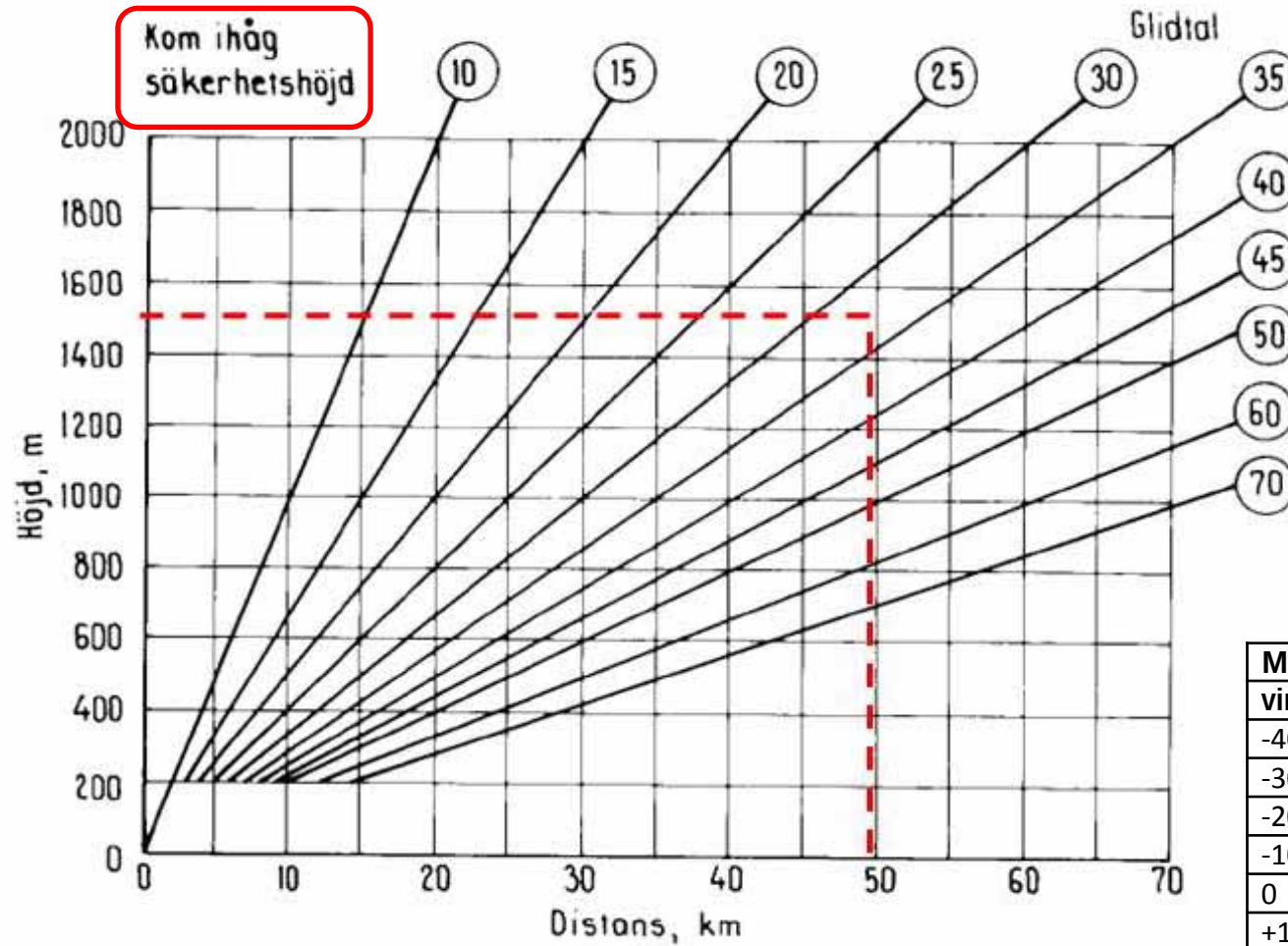
$$H = \frac{1000 * 50}{32} = 1563 \text{ m}$$

Glidtalstabell för ASW 28-18 E

MC	0	1	2	3
vind	-	-	-	-
-40				
-30				
-20				
-10			32	
0				
+10				
+20				
+30				
+40				

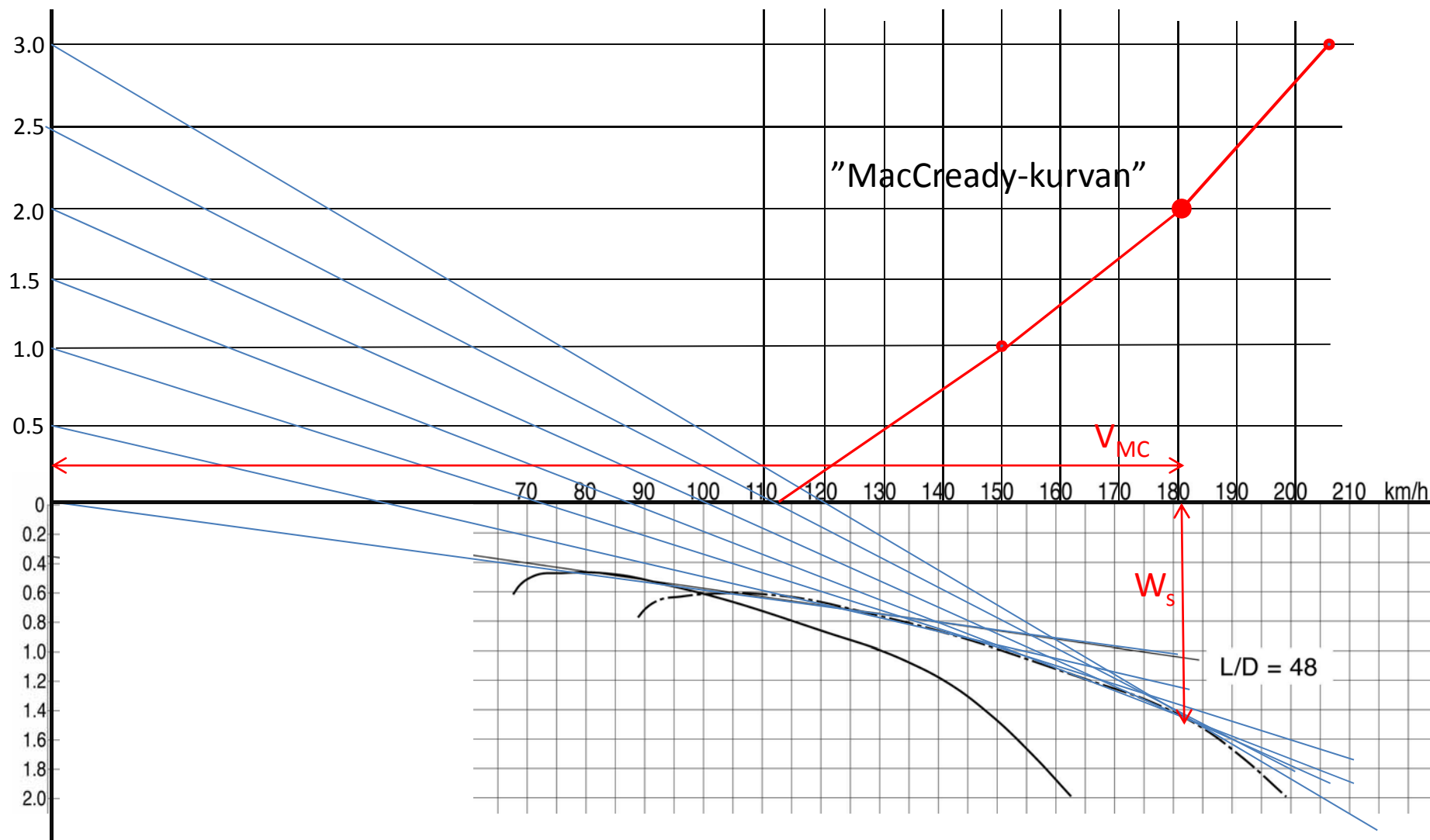
Räckviddsdiagram

MC	0	1	2	3
vind				
-40				
-30				
-20				
-10			32	
0				
+10				
+20				
+30				
+40				

$$L/D = \frac{(V_{MC} + V_v)}{W_s}$$

MacCready ring ASW 28-18E

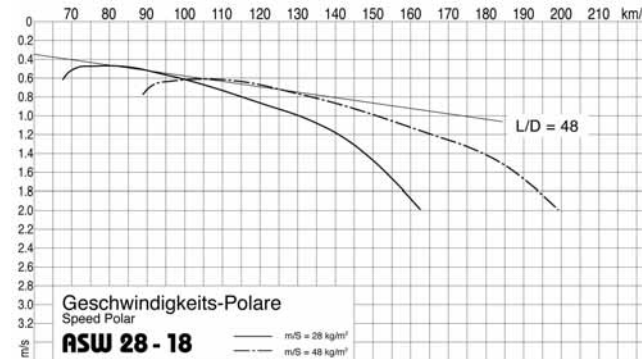

Glidtalstabell

MC/ W _{st} vind	1	2	3
-40			
-30			
-20			
-10		32	
0			
+10			
+20			
+30			
+40			

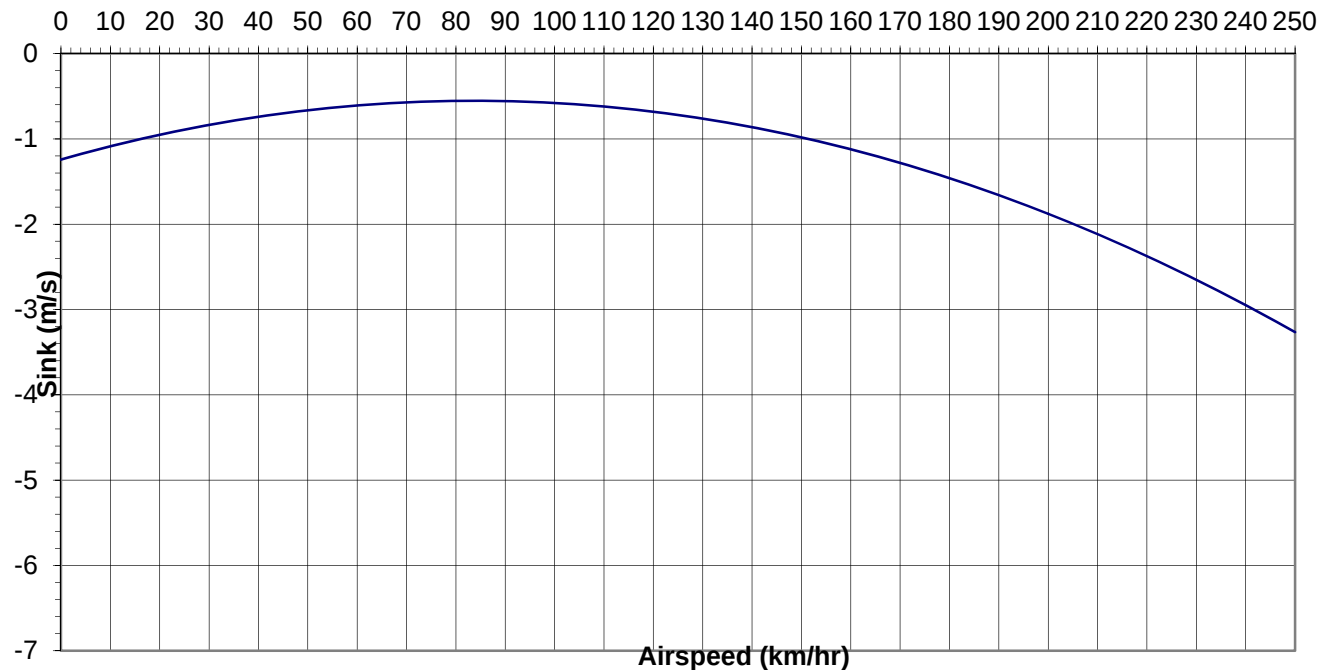
$$L/D = \frac{(V_{MC})^2}{V}$$

Polarkurvan

$$W = aV^2 + bV + c$$

Polar Plot

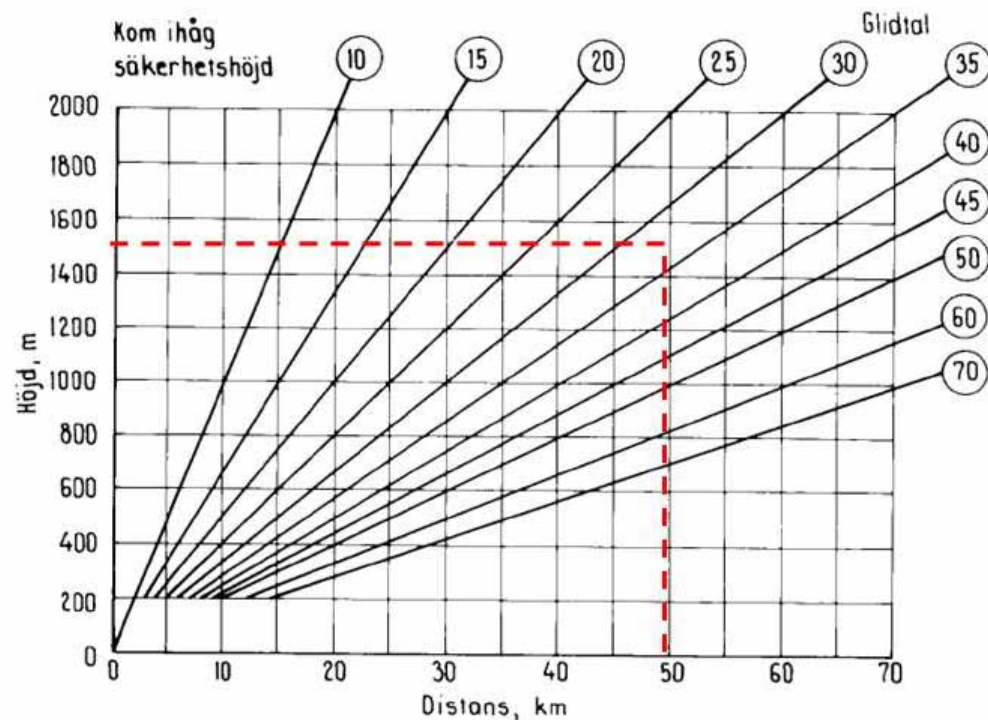
V_{st}

Solfahrtteorins förutsättningar

finalglidning

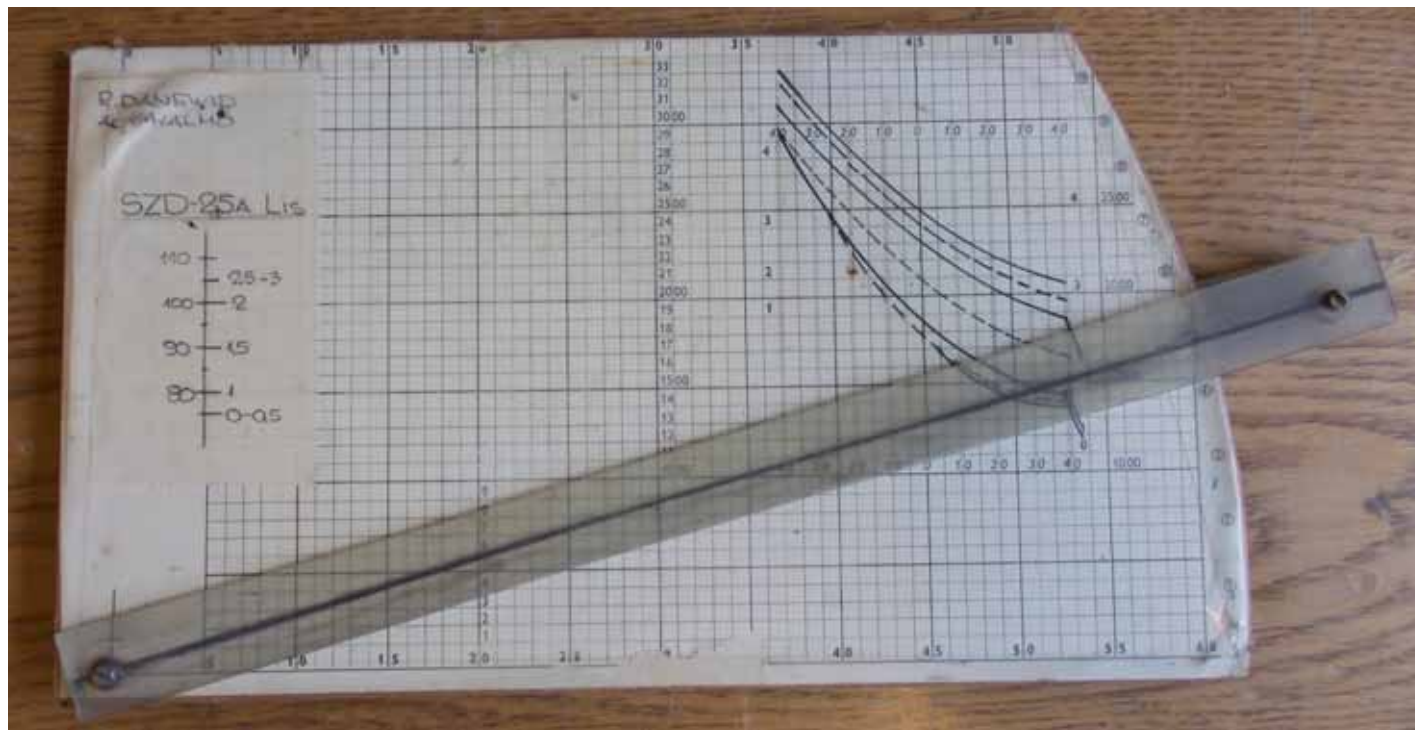
- Flygplanets polar är känd
 - Ja – kan mätas kontinuerligt
 - Vinden har ingen inverkan
 - Jo, men vi kan mäta den relativt noga
 - Stiget i nästa blåsa är känt
 - Stiget i sista blåsan är känt
 - Flyghöjden har ingen betydelse
 - Jo, men vi har koll på den
-
- → Solfahrtteorin fungerar alldeles utmärkt vid finalglidning

Räckviddstabell, finalsticka, finalglidningsdator, komputter.... En översikt

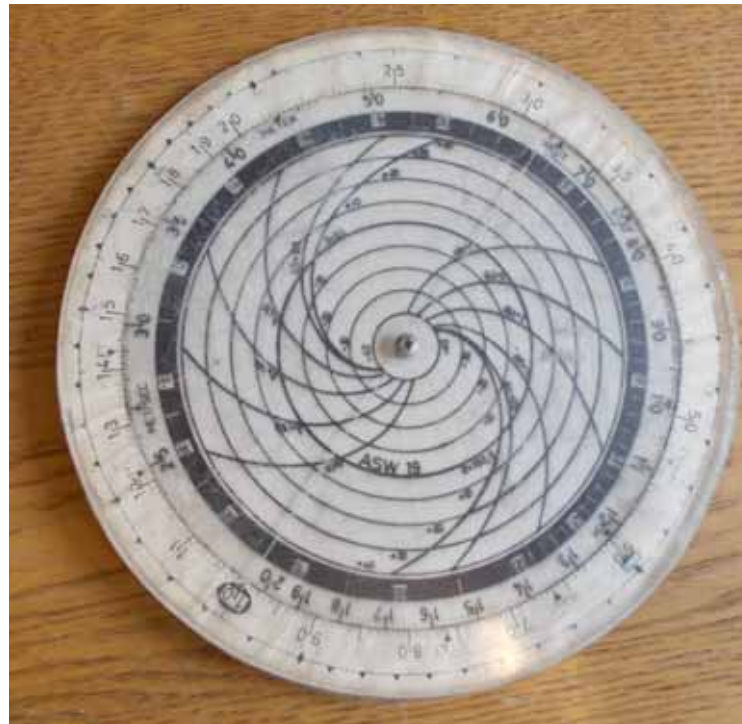
MC	0	1	2	3
vind				
-40				
-30				
-20				
-10			32	
0				
+10				
+20				
+30				
+40				

60-talet

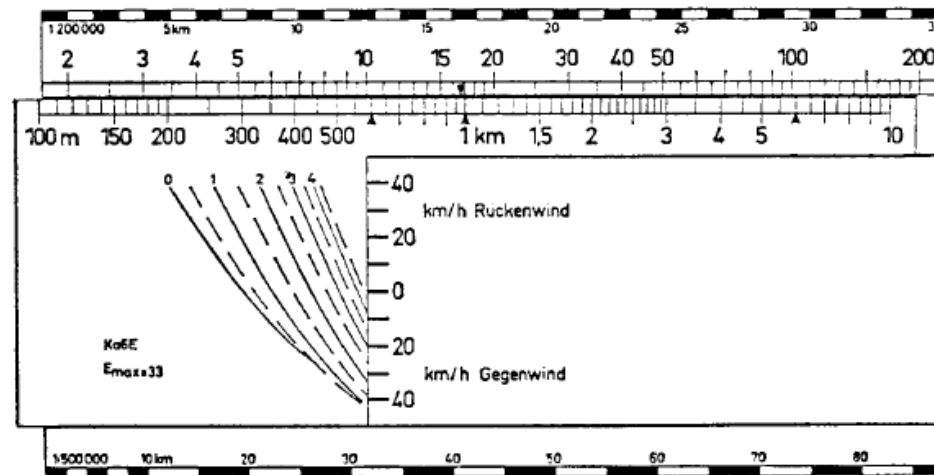
1970

Stöcker

1975

Holtkamp

1976

Endanflugrechner Holtkamp II

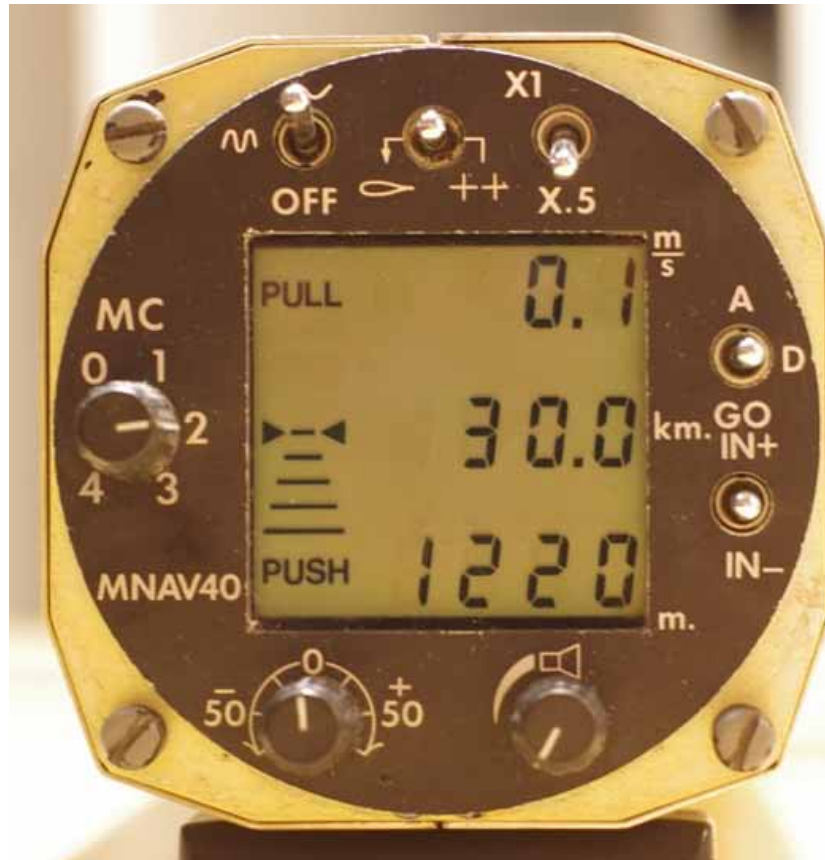

Finns beskriven i Reichmanns "bibel"

1978

Cambridge M-NAV

1985

Peschges

Zander

Westerboer

80-talet

L-NAV

1990

VP6

1996

LX5000

2000

LX7007

Zander SDI

2006

LX9000

2011

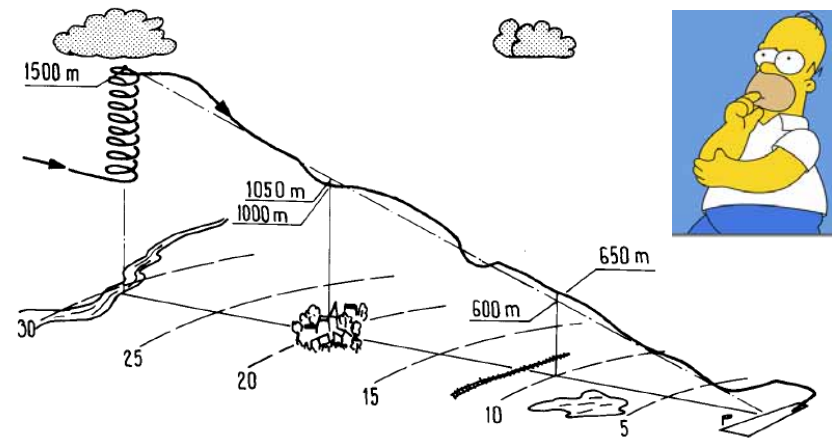
LX Zeus 8.0

2014

Hur mycket säkerhetshöjd ska man ta?

200 m??? Men...

Det finns en säkerhetshöjd inbyggd i ringinställningen. Ett räkneexempel visar, vi utgår från exemplet ovan

- vi befinner oss alltså 50 km hemifrån
- har motvindskomposant 10 km/h
- ringen på 2

- Enl ovan behöver vi 1563 m med ringen på 2
- Med ringen på 0

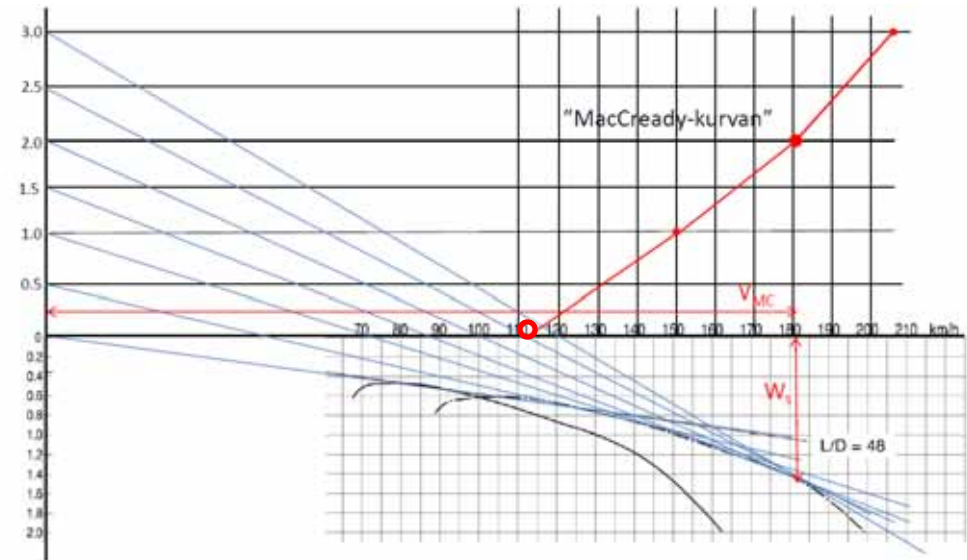
$$V_{MC} = 112 \text{ km/h}$$

$$W_s = 0.63 \text{ m/s}$$

$$L/D = \frac{112 + (-10)}{3.6 * 0.63} = 45$$

$$H = \frac{1000 * 50}{45} = 1112 \text{ m}$$

$$\Delta H = 1563 - 1112 = 451 \text{ m}$$

Slutsats

Vid finalglidningar med höga ringinställningar
($>1\text{m/s}$) har man "inbyggd" säkerhetshöjd

John Cochrane

"Start final glides aggressively, but finish them conservatively"

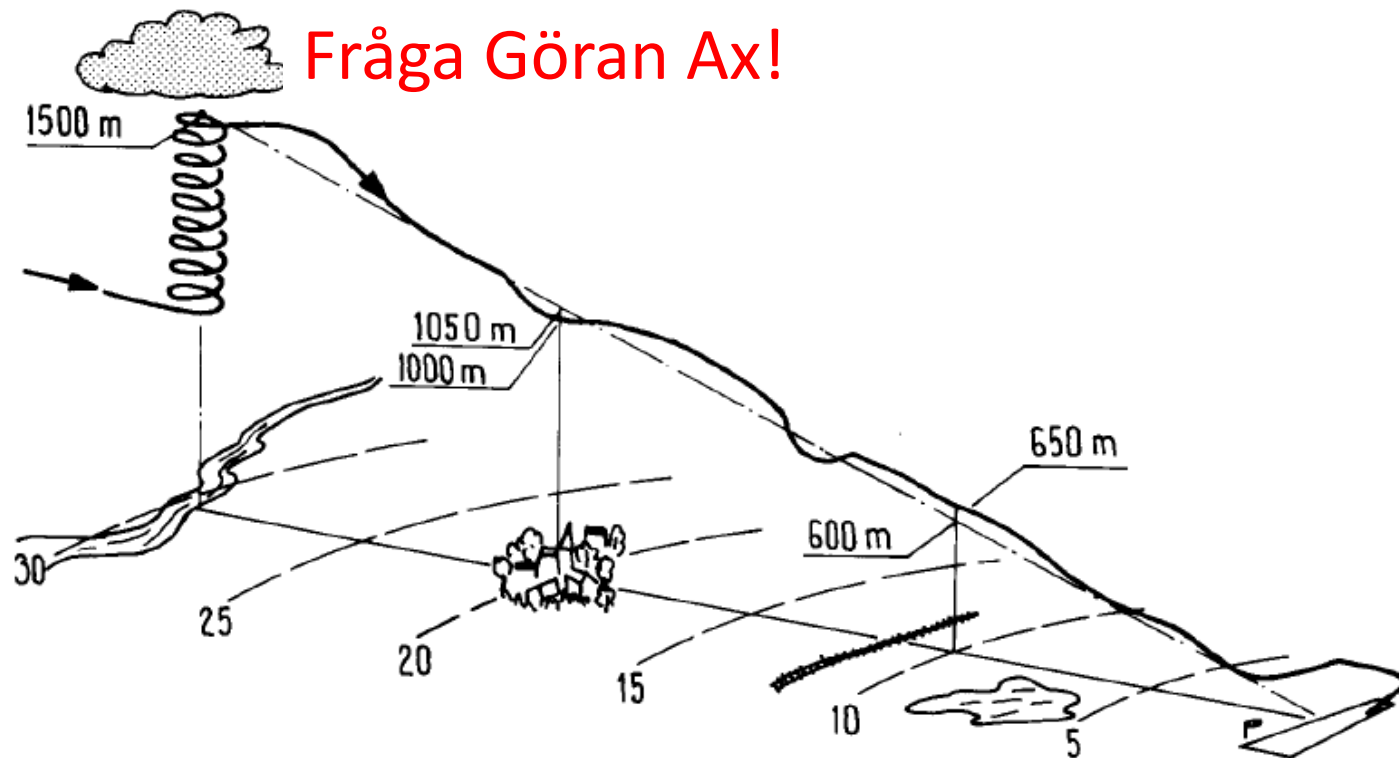

När ska man påbörja finalglidningen?

Studera vädret framåt

Dra inte ner farten bara för att nå hem

Fråga Göran Ax!

Tips

- Finalglid aldrig med ringen på noll
- Skruva aldrig ner ringen för att kunna nå målet
Tänk på att vid högre ringinställningar finns reservhöjden inbakad i ringinställningen
- Se till att polarkurvan i "komputtern" är realistisk
- Välj väg framåt noga, ofta kan man starta finalglidningen under glidbanan
- "Start final glides aggressively, but finish them conservatively"
- Flyg med huvudet